

בלבבי משכן אבנה

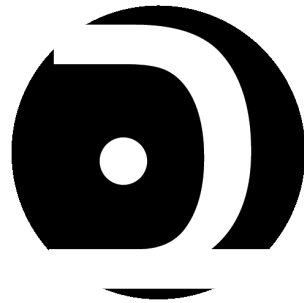
שאל לבי

שאלות ותשובות

שלח תשפ"ב

[246]

מהארכיון

- ב מבנה הנפש חינוך ילדים וחסידות
- ב כיצד להתגבר על מידת העצלות
- ג דרכים ושיטות טיפול לגמילה מהתמכריות
- ד קושי בלימוד בקיאות
- ד תדמית עצמית ירודה
- ה סילוק פחדים ע"י ביטול רצונות
- ה ספרי בלבבי ודע את עצמך
- ה סוגיית הבחירה והידיעה
- ז הדרכה למעבר דירה

מבנה הנפש חינוך ילדים וחסידות

שלום וברכה למורנו ורבנו אהוב ליבנו, רציתי לשאול מה ההבדל בין השפעת הנפש האלוקית לעומת ההשפעה של יצר הטוב על החלק המודע של האדם (נפש שכלית)? ובפרט ביחס לחינוך ילדים שכידוע מהזוה"ק ומדרך עץ חיים לרמח"ל יצ"ט שלהם מתגלה רק בגיל 13. ב. האם שייך לחנך ילדים לעבודת ה' לשמה או שעיקר להרגילם בתורה ומצוות ע"י נתינת דברים שישדלו אותם לפעול כגון ממתקים וכו'.. ג. האם העיסוק בחסידות הוא לפני העבודה או במקביל לתורת הרב לגבי 4 יסודות?

תשובה:

א. הנפש האלוקית, עצם האני. יצר טוב, כח חיצוני. ולכך השפעת יצר טוב בתפיסה של "קנין" רוחני. לעומת השפעת הנפש האלוקית, בתפיסה של "גילוי האני".
ב. נצרך לחנך מתחלה שיהא ניצוץ לשמה ולהחדיר מבט פנימי שהתכלית היא לשמה, ולהגיע לכך מתוך שלא לשמה. אולם שכבר עתה יהא ניצוץ של לשמה.
ג. העיסוק בחסידות היא ידיעה כללית של נפשות ישראל, שורשים וענפים כלליים. תורת ארבעת היסודות תכליתה הכרת הנפש הפרטית שלו.

ניצוד להתגבר על מידת העצלות

לכבוד הרב, שליט"א,

האתגר שעומד בפניי הוא שיש לי מידת עצלות מאוד חזקה, ובאופן כללי אני זז ונוקט פעולה לאט לאט. אני צריך את עצמו של הרב במה אני יכול לעשות כדי לנקוט בפעולה מהירה יותר לקראת הגשמת מה שאני יודע שעלי לעשות. אני מרגיש שנגמר לי הזמן ורוצה לנקוט בפעולה מהירה יותר.

תודה

תשובה

לקום כל בוקר בזריזות. לאכול מעט פחות מה שצריך בכדי שיהא קלות של גוף.
לעשות בכל יום ב' דברים בזריזות מתוך מודעות של פיתוח הזריזות.
ללכת מידי פעם קצת במהירות.
לעשות בכל יום ולו כמה מעשים קטנים שמשמחים ונותנים קלילות.
להתבונן הרבה על התכלית ולשנן דברי המשנה, "הזמן קצר והפועלים עצלים".

דרכים ושיטות טיפול לגמילה מהתמכרויות

לכבוד מו"ר שליט"א. בדור מבולבל זה, כמה הכרת הטוב יש לנו על הדרך הברורה היסודית המקיפה והמעמיקה שהרב נותן בפנינו.

בענין התמכרויות, והטיפול בהם:

א. כשיש לאדם מידי פעם התפרצות של מעין דיבוק הנכנס בתוכו ומכריחו לעשות דבר שמכור אליו, האם ישנה דרך שהאדם פשוט ישלוט בעצמו, על אף שמרגיש שכרגע הוא יצא מכלל שליטה.

ב. מה היא הדרך להגמל לגמרי.

ג. הנה לאחרונה קמו אירגונים שזו כל מטרתם לעזור למכורים, אך סיגנון שיטתם אינו כסגנון שאני רגיל לשמוע מהרב, ועל כן שאלתי האם מומלץ או מוכרח להתשמש בשיטות אלו, או שיש סיבות להמנע.

שיטה אחת שההתמכרות נובעת ממזיקים שהאדם ברא בחטאיו הקודמים, המושכים אותו לחטוא עוד, והדרך היחידה לדבריהם לבטל את אותם המזיקים היא ע"י קיום למעשה של דברי האר"י בדבר התיקונים של תעניות [או פדיונות] בצירוף ק"ש על המיטה עם כוונת השמות הקדושים.

שיטה שניה שסוד היציאה מההתמכרות היא לידע כיצד לשנות את ההגדרות ב'מחשב של המח'. ששם מוגדר מה זה הנאה ומה לא. וזאת ע"י שמייצרים פעם אחר פעם 'קשר' בתת מודע בין מה שעד עתה היה מוגדר כהנאה, לסבל. דוגמא לדבר, אדם המכור לגלידה, יסתכל בה ויגרום לעצמו להקיא. וכך כמה פעמים עד שהמח מקשר בין הגלידה לסבל של ההקאה. או אדם שמכור למחשבות רעות, בכל פעם שעולה בו מחשבה זו יריח ריח רע, והמח יקשר שהמחשבה היא זו שגורמת לריח הרע.

תשובה:

א. שליטה חלקית אפשרית כמעט ללא יוצא מן הכלל.

ב. נצרך לברר את שורש המניע ולפ"ז לתקנו בשורשו. נצרך ברור בכל התמכרות לברר פרטיה ולפ"ז תיקונה.

ג. בודאי שיש חלק ששייך לנפש הבהמית במדותיה הבלתי מתוקנים ושם התיקון ע"י דרך ארבעת היסודות.

ויש חלק שהוא תולדת פגם רוחני על עוונות. ולצורך כך נצרך "תשובה" בכל חלקיה כמו שביארו רבותינו כל אחת ושיטתו.

שינוי התודעה במחשבה בודאי הוא יכול להיות חלק מן התיקון. אולם על דרך כלל נצרך תיקון הן במעשה, הן בהרגשה והן במחשבה. תיקון מחשבה - תודעה ללא מעשה, משול הוא כמים ללא כלי. שהשותה באופן זה רובו נשפך לחוץ.

קושי בלימוד בקיאות

ראשית, תודה על התשובות שהשיב לי הרב על השאלות הקודמות ששלחתי. קיימת בנפשי סתירה חזקה שאני סובל ממנה כבר שנים. מצד אחד אני מרגיש צורך, אפי' הכרח, לדעת רבה תורה היטב, לפחות כל הש"ס ועוד ושאוכל לפסוק כל שאלה רגילה המתעוררת [נראה לי שזה בא יסוד האש, שלפי הנראה הוא היסוד החזק שבי]. אבל מצד שני אין לי הנאה בלימוד בקיאות, וכשאני מנסה ללמוד מהר, כגון במסגרת דף היומי אני נשרף מזה ומאבד חשק. אבל כשאני לא לומד מהר יש בי לחץ שאני לא מעותד לדעת ש"ס עד עשרים שנה וכדו', אף שמעצם הלימוד יש לי הרבה הנאה וגישמאק. מה עלי לעשות, האם לוותר על ה'הכרח' לדעת הרבה ולשמוח בלימודי יום בלי להסתכל כמה אני יודע? אמנם אני יודע אם זה מציאותי בשבילי. וגם לא הצלחתי כ"כ למצוא מיצוע שישביע את ב' הצדדים. אנה הדריכני בדרך הנכונה.

תשובה:

עיקר התיקון הוא איזון פנימי של יסוד האש. ודבר זה נתבאר בהרחבה בשיעורי ארבעת היסודות, אש - גאווה, כעס, כבוד.

באופן מעשי עכשיו. יש לקבוע זמן בכל יום ללמוד הספק כגון שעתים וכדו' עם חזרות, וזולת זה אפשר לעסוק בעיון. החלטה חזקה שזה חלקי יצור השקטה.

תדמית עצמית ירודה

בספר דע את עצמך הרב מאריך לבאר שדרך התורה לאדם לסלק 'תדמית עצמית ירודה' הוא ע"י הזיהוי עם הנשמה, ולדעת שהנשמה לעולם טובה ולעולם אי"ז משתנה. אני סובל הרבה מתדמית עצמית ירודה בשביל מיעוט ידיעתי בתורה, ולא מפני מעשים רעים וכדו'. איך אני מתקן את זה ע"י זיהוי עם הנשמה? [האם נשמת האדם זוכר כל מה שהוא למד, ורק הגוף הוא שאינו זוכר?]

תשובה:

כן. נפשי יודעת מאוד. ובמתן תורה כל נפש קבלה את כל חלקה בתורה. וכן בכל גלגול לומד כל התורה ששייכת לגלגול זה בהיותו עובר ואח"כ בא מלאך ומשכחו כמ"ש בנדה.

ולכך זהו גדר בפנימיותו עדיין יודע, ובחיצוניותו שכח. וכל עמלינו הוא בבחינת שכחון וחזרו ויסדום כמ"ש בפ"ק דמגילה.

סילוק פחדים ע"י ביטול רצונות

בספר הנ"ל יש פרק שלם לבאר דרך לסלק פחדים ולחיות בשלום, ע"י ביטול הרצונות. אינני מבין, בשלמא רצונות גשמיים יש לבטלם, אבל מה יעשה אדם עם רצונות רוחניים, לעלות בתורה ועבודה וכדו'. כי אם האדם יבטלם הרי יפסיק לעבוד ולעמול, ואם לא יבטלם, מ"מ יש לו רצונות ואינו שמח כמות שהוא ואינו חי בשלום ברוגע? אנה הסבר לי.

תשובה:

יש לרצות רק אם הקב"ה רוצה בהם, רצון על תנאי. רצון גשמי ביטול כפשוטו. לעומת כך רצון רוחני, אם לא יצא לפועל, כלומר שאין זה רצונו ית"ש לעת עתה בפרטות.

ספרי בלבבי ודע את עצמך

למדתי בלבבי משכן אבנה ח"א וח"ב, וכמה שבועות אני עובד במהלך שמתבאר בלבבי משכן אבנה, ובס"ד אני רואה הצלחה בזה ומתענג מהחזרה המרובה על היסוד הפשוט שיש בורא עולם. למדתי גם הספר דע את עצמך, ונראה לי שעצם המהלכים שבשני הספרים דומים, בלבבי משכן אבנה הוא גילוי הבורא בתוך העולם, ודע את עצמך הוא גילוי הנשמה שבתוך האדם. חשבתי א"כ שאולי ניתן לשלב את ב' העבודות, בד בבד שאני עובד על קנין האמונה בהבורא - נשמת העולם, אעבוד על גילוי נשמתי בדרך המתבארת בספר דע את עצמך. האם אכן השערתי נכונה שב' המהלכים דומים? וגם האם למעשה אפשר לעבוד על ב' המהלכים בד בבד, או אולי זה יכביד על הנפש מדי, או שאפסיד קנין אמיתי בדברים וכדו'?

תשובה:

דומים ושונים, ואין לעבוד יחדיו ע"ד כלל. דברים אלו נתבארו בתשובות בהרחבה והודפסו בספר שאל לבי תשע"ח-ט.

סוגיית הבחירה והידיעה

שלום לכבוד הרב שליט"א, אשר מאור תורתו הברורה אנו הולכים בחושך העוה"ז.

רציתי בבקשה לשאול את הרב בנוגע לסוגיית הבחירה והידיעה.

א. הרב הזכיר בכמה שיעורים, שאופן הבחירה הנכונה היא כאשר האדם עושה את מירב ההשתדלות בשיקוליו יחד עם הידיעה שלא משנה מה יבחר, זאת חלק מהיותו, ולא יכול היה לבחור אחרת, וכך האדם בעצם משתמש בצורה נכונה בכח ההויה ובכח הבחירה שבו.

אבל לכאורה ההשתדלות בשיקולים של האדם, היא אף פעם לא תהיה אמיתית לגמרי, ואם ניקח את זה לשתי הקצוות, אז אפי' רשע גמור שפועל מכח יצרו אנסו עד הקצה של צדיק גמור, בסופו של דבר לכל אחד יש את טבע נפשו ומקום גידולו שמשפיעים במידה מסויימת על בחירותיו. ובעצם כמעט בכל בחירה של האדם אני יכול לנתח ולהבין כיצד זה הגיע כתוצאה

מטבע נפשו, השפעות הוריו שיוצרים אצלו רצון לקבל לעצמו באופן מסויים, שהוביל אותו לבחירה הנוכחית.

וכן אם מצד ההווה של האדם, מצד העצם, מצד חלקו שלו, אין לו בחירה, אלא הכל היה הווה ויהיה.

אז האם נכון לומר לפי זה שכל ה"בחירה" של האדם בעולם הזה, היא להסתכל על מה שעבר עליו כל ימי חלדו, ולהאמין אמונה שלמה בהשגחה פרטית, שכל מה שעבר עליו הן בעסקי מצווה הן בדברי הרשות והן אפילו בעברות היותר חמורות שעשה, ואפי' במזיד ולהכעיס, הכל היה מחלקו שלו. ורק ע"י מה שעבר, יוכל להמשיך הלאה ולבחור עד כמה שיש בכוחו, בהשגתו, לדבוק במלך מלכי המלכים ולקיים מצוותיו. והסתכלות זאת צריכה להביא את האדם למצב של עוז וחדווה במקומו, ושמחה ברגע שהנוכחי שהקב"ה הוביל אותו לשם, וממשיך להוותו כל עת מאין ליש. וכן צריכה להובילו ביתר שאת ועוז להתקדם ולעשות ככל שביכולתו בעבודת ה'.

ב. אשמח אם אפשר ג"כ לקבל מקורות בנושא. וכן את הגדרת הנושא בשפה הקבלית.

תודה רבה מקרב לב על ההשקעה הרבה שהרב מגדיש להשקות צמאי נפשות ישראל.

תשובה:

א. בחירתו של האדם תלויה בכללות בשורש נשמתו רוחו ונפשו, בטבעיו של נפשו הבהמית, ובכל מאורעות שעבר עד הנה בכל הגלגולים כולם. הן מעשים טובים והן להיפך. שנעשו בבחירתו ושלא בבחירתו.

ליחס את העבירות שעשה בעבר להשגחה פרטית זוהי דרך דקה מאוד ומסוכנת מאוד שרבים נפלו בה. וניתן להשתמש בה רק לאחר שאדם עשה תשובה שלמה ממש שאזי דבק בידיעה שלמעלה מן הבחירה. אולם כמעט אין מי שנוגע במדרגה זו, ולכך רוב אלו שהלכו בדרך זו נפלו.

אולם כל זאת ביחס לעבר. אולם מכאן ואילך לו לדעת ולחוש שעתה נמצא בנקודת בחירה שתלויה בכל העבר כנ"ל, אולם עתה יש לו בחירה גמורה איך לכוון את כל העבר לעתיד. אולם גם במצב זה יש מדרגה לדבקו בידיעה שלמעלה מן הבחירה. והיא מדרגת האבות הקדושים שניטל מהם יצה"ר, כמ"ש בספ"ק דב"ב. ושם כל העבודה שאור הידיעה יזכך את מקום הבחירה בנפש שיכיר שהוא עשה עושה ויעשה לכל המעשים כולם. והוא אור עוה"ב.

ובלשון של חכמת האמת. וכמ"ש האריז"ל בספר ארבע מאות שקל כסף, שבאצילות אין בחירה אלא ידיעה, ובבי"ע יש בחירה. ולכך נשמות של בי"ע הם במדרגת בחירה, ונשמות דאצילות הם במדרגת ידיעה. אולם אף הם מצד הלבשתם בגוף יש להם בחירה. ועבודתם להאיר את אור נשתם, את אור הידיעה בגופם. ויתר על כן אף הם יש בהם בי"ע דאצילות. והוא בחירה לבחור בידיעה. והבן ג' מדרגות. בי"ע - בחירה כפשוטו. בי"ע דאצילות - לבחור בידיעה. אצילות דאצילות - כולו ידיעה.

ב. מקורות בהרחבה בענין זה נאספו בספר להב אש מהדורה חדשה בפרק ידיעה ובחירה.

הדרכה למעבר דירה

שלום לכבוד הרב, אני רוצה לדעת מה הרב חושב על מעבר דירה? האם צריך לחשוש מזה? האם חובה שתהיה סיבה מאד מוצדקת? (אנחנו זוג עם 3 ילדים ומאז שהתחתנו עברנו די הרבה דירות..). ולמרות שהבית הוא בסדר, מהרבה בחינות אין לנו הרגשה של שייכות למקום, אין כל כך קשר עם שכנים וכדומה. וגם הבית קצת קטן ולא כל כך מואר. בכל אופן חשבנו לעבור בעיקר כדי שיהיה יותר קרוב לחיידר של הבן ונעביר את הבנות גם יש שם קהילה או ריכוז של בעלי תשובה וחשבנו שזה יותר מתאים לנו. אשמח להכוונה וברכה.. תודה רבה!!!!

תשובה:

יש לברר מקום שמתאים לפחות לכמה שנים קרובות, בתקווה לגאולה מיד. ולאחר שהוחלט ונעשה המעבר, אין לעבור רק אם נתחדש סיבה חזקה מאוד. הבירור נצרך שיהא מעמיק ויסודי מתוך בחינה רוחנית, לכל בני הבית, נפשי, חברתי, כלכלי, מעשי. ואחר ההחלטה נצרך חוזק פנימי לא לזוז ממנה. וכל זאת מתוך תפלה שמלווה את האדם לאורך כל צעדיו יום יום, שעה שעה.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,

יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לבידורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון" ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

בס"ד

בלבבי משכן אבנה עולם ברור

ספר עולם ברור הוא ליקוט של
שיעורים המקיפים ומבררים נקודה
אחת בהלכות דעות וחובות הלבבות.
בחלקו האחרון מופיעים שיעורים
שנמסרו לאור תקופתנו, וכן שיחה
נוגעת לתקופתנו מאת הגה"צ רבי
שמעון דוד פינקוס זצ"ל, היוצאת
לאור לראשונה.
(392 עמודים.)

הפצה אברומוביץ
03.578.2270
משלוח ברחבי העולם

ספרי אברומוביץ
רח. קוטלר 5, בני ברק
03.579.3829

הפצת ספרי קודש
רח. דוד 2, ירושלים
02.623.0294

ספרי מאה שערים
רח. מאה שערים 15,
ירושלים 02.502.2567

ניתן להשיג גם בסניפי ספרי אור החיים

בס"ד

בלבבי משכן אבנה בעל שם טוב - להב אש

ספר בעל שם טוב התחבב לדורות, אלא, שמאמריו בעוד שהם עמוקים הם גם תמציתיים, מצב הגורם קושי להבינם ולהשיגם. הרב מגלה רבות מהעמקות שיש בעשרים ושישה מאמרים ראשונים של פרשת בראשית.

בספר להב אש, סידר הרב וביאר את מאמרים אלו על פי סדר הנושאים, כולל: תורה, תפילה, אהבת ה', אהבת ישראל, אכילה, בקדושה, אמונה, אמת, בחירה חופשית, בטחון בה', וקדושה

הפצה אברומוביץ
03.578.2270
משלוח ברחבי העולם

בעל שם טוב
על התורה
עם פירוש מסתמי ופשוט
בלבבי משכן אבנה

להב אש
הקטנים באיים וקטנים בידיו הגדולות
מפרש פירוש נחמד על איך עסקת חיים
המפנים את חייך ואת העולם

ספרי אברומוביץ	הפצת ספרי קודש	ספרי מאה שערים
רח. קוטלר 5,	דח. דוד 2,	רח. מאה שערים 15,
בני ברק 03.579.3829	ירושלים 02.623.0294	ירושלים 02.502.2567

סניפים ספרי אור החיים

בס"ד

בלבבי משכן אבנה

תיקון כח התאווה

ספר זה עוסק בביאור פרטי מידת התאווה הרעה שבאדם, והדרכה מעשית לאופן תיקונה. האופנים שבהם מתגלית מידת התאווה בנפש האדם רבים הם מאוד. בספר זה מובאים ט"ז האופנים היותר עיקריים והיותר בולטים, שבהם מתגלית מידת התאווה בנפש האדם.

הפצה אברומוביץ
03.578.2270
משלוח ברחבי העולם

ספרי מאה שערים רח. מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567	הפצת ספרי קודש רח. דוד 2, ירושלים 02.623.0294	ספרי אברומוביץ רח. קוטלר 5, בני ברק 03.579.3829
---	--	--

סניכים ספרי אור החיים

בס"ד

בלבבי משכן אבנה

נפש החיים שער ד'

מטרתו של ספר נפש החיים שער ד' עם פירוש בלבבי משכן אבנה הוא, לברר מהו עניינה ומהותה של התורה הקדושה, ואת יחס חיבורו של ה'אדם' לתורה הקדושה, בכל מדרגותיה. [562 עמודים]

הפצה אבחומוביץ
03.578.2270
משלוח ברחבי העולם

ספרי אבחומוביץ	הפצת ספרי קודש	ספרי מאה שערים
רח. קוטלר 5,	רח. דוד 2,	רח. מאה שערים 15,
בני ברק 03.579.3829	ירושלים 02.623.0294	ירושלים 02.502.2567

סניפים ספרי אור החיים